

Advies voor de Flevoland coalitie 2019 – 2023

16 april 2019

Annemarie Macnack – van Gaal

De krachtige Flevolandse samenleving

Toen ik werd gevraagd door Thierry Baudet van Forum voor Democratie om informateur voor Flevoland te zijn, was ik verrast, maar wel plezierig verrast.

Ik heb er even een weekend over nagedacht, uitgebreid met mijn man over gesproken en uiteindelijk besloten om de uitdaging aan te nemen. De wereld verandert en de kiezer heeft bij de vorige Provinciale Statenverkiezingen een duidelijk signaal afgegeven. Forum voor Democratie is de grote winnaar geworden met een sprong van niets naar acht zetels. De VVD werd de op een-na-grootste partij met zes zetels, een verlies van één zetel.

Ik vond het een uitdaging om dit signaal te vertalen in een goede, stabiele coalitie die recht doet aan de keuze van de inwoners van Flevoland.

Ik heb wel iets met jullie provincie. Als ik er op bezoek was of doorheen reed, verwonderde ik me steeds over de weidsheid van het landschap, de prachtige natuur en de betrokkenheid van de inwoners bij het lokale ondernemerschap en bij het wel en wee van de provincie.

De provincie Flevoland is dan ook een provincie om trots op te zijn: Met haar 33 jaar is het de jongste provincie en qua landoppervlakte ook de kleinste provincie van het land. De verscheidenheid van Flevoland wordt het best uitgedrukt in de verscheidenheid van haar zes prachtige gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Met 33 jaar zou je als provincie meer aankunnen en meer moeten durven dan je collega-provincies. Je kunt groter dromen en experimenteren met ambities of met democratische vernieuwing. De krachtige Flevolandse samenleving is een mooie mix van ambitie en kwetsbaarheid.

Mijn opdracht

Het voeren van verkennende gesprekken waarbij de volgende vragen zouden worden gesteld:

1. Is uw partij bereid deel te nemen aan een College van Gedeputeerde Staten. Zo ja, onder welke voorwaarden?
2. Met welke partijen wilt u absoluut niet samenwerken?
3. Welke combinatie van partijen is, gegeven de verkiezingsuitslag, volgens u de meest voor de hand liggende combinatie om een coalitie te vormen voor de bestuursperiode 2019-2023?
4. Onderzoek de mogelijkheden voor een coalitie die
 - kan steunen op een werkbare meerderheid in Provinciale Staten;
 - kan steunen op een coalitie met een gedeelde visie en ambitie voor de toekomst van Flevoland;
 - vertrouwen geeft in een solide en toekomstgerichte wijze van besturen.
5. Welke waarden/omgangsvormen ziet u graag terug in de Flevolandse bestuurscultuur?

Ik ben aan mijn opdracht begonnen met een gesprek met Leen Verbeek, de commissaris van de Koning. Vervolgens heb ik gesprekken gevoerd met alle fractievoorzitters en hun secondanten, waarbij ik vooral hun visie op thema's die leven in Flevoland besproken heb. Tijdens deze gesprekken heb ik de mogelijkheden afgetast van de verschillende partijen in een werkbare coalitie 2019-2023. Alle gespreksverslagen met de fracties zijn openbaar gemaakt. Na deze eerste ronde heb ik met een aantal fractievoorzitters afzonderlijk of in duo, nogmaals uitgebreid gesproken. Een coalitie over links bleek onhaalbaar en zou bovendien geen recht doen aan de duidelijke keuze die de inwoners van Flevoland gemaakt hebben.

De coalitie die ik adviseer, is een coalitie die een gezamenlijke ambitie voor Flevoland deelt en stormen kan doorstaan. Een coalitie die voor het grotere geheel gaat en het belang van de provincie vooropstelt.

Forum (8), VVD (6), PvdA (3), CDA (3) en ChristenUnie (3).

Samen hebben ze een ruime meerderheid, namelijk 23 van de 41 zetels.

'Casco Plus'

Een nieuwbouwwoning wordt normaal gesproken casco opgeleverd, waarbij alleen de fundering er ligt en de muren met de kozijnen erin staan. Een andere mogelijkheid is om je huis 'casco plus' te laten opleveren, waarbij de leidingen er op de juiste plaats in liggen en je alleen de afbouw nog zelf moet doen.

Ik heb besloten om deze informatieronde 'casco plus' op te leveren, met een raamwerk van afspraken op belangrijke thema's waar alle vijf de partijen in de beoogde coalitie zich op voorhand aan hebben gecommitteerd. Ik heb dit informatie-traject een laagje dieper afgepeld en gepeild of de beoogde coalitiepartijen elkaar begrijpen, vertrouwen en tegemoet kunnen komen. Dit laagje dieper is 'casco plus' geworden.

Afspraken die gemaakt zijn:

Energietransitie: Geen nieuwe windmolens op land.

Flevoland heeft zich gecommitteerd aan het Regioplan Windenergie, waarbij 660 windmolens opgeschaald en gesaneerd zullen worden tot een totaal van 360 windmolens. Deze 360 windmolens zullen ongeveer 1.650 MW aan capaciteit leveren, wat meer is dan de 1.400 MW die afgesproken is met het Rijk. De afspraken met het Rijk zullen niet verbroken worden, dus de coalitie zal dit plan onverkort uitvoeren. Deze coalitie zal krachtig aan haar burgers laten weten dat deze taakstelling door het Rijk wordt opgelegd, dat Flevoland deze zal moeten uitvoeren maar dat zij zélf gaan over de wijze van uitvoering. Dit college zal transparant maken wat de verschillende geldstromen (kostprijs, subsidie, opbrengst etc.) van de verschillende energiebronnen zijn. Als het Rijk in het kader van een nieuwe energiestrategie, een hogere taakstelling dan de huidige 1.650 MW aan Flevoland oplegt, dan zal dit níet opgelost worden met nieuwe windmolens op land, maar dan zal gekeken worden naar alternatieve energiebronnen. Momenteel wordt 500 ha. aan zonnepanelen vergund. De gemeenten zijn gevraagd om zorgvuldig om te gaan met het gunnen van zonnepanelen op landbouwgrond. De tweede 500 ha. aan zonnepanelen zal door Flevoland pas vrijgegeven worden als de evaluatie akkoord is. Deze coalitie zal zich er dan hard voor maken dat de tweede 500 ha. níet op waardevolle landbouwgrond komt.

Luchthaven Lelystad: Trots en ambitieus.

Deze coalitie is trots op de komst van luchthaven Lelystad. Het is geweldig voor de werkgelegenheid en voor de positie van Flevoland. Er ligt een (geactualiseerde en goedgekeurde) MER die gunstiger is dan de oorspronkelijke MER uit 2014. Bij de herindeling in 2023 zal de

luchthaven Lelystad maximaal 10.000 vluchten per jaar bedienen, maar dit is nog maar het begin. Als het aan deze coalitie ligt, mag het aantal vluchten zich daarna uitbreiden naar 45.000.

Deze coalitie is ambitieus voor wat betreft luchthaven Lelystad en streeft ernaar om van luchthaven Lelystad het beste (regionale) en meest duurzame vliegveld ter wereld te maken.

Nationaal Park Nieuw Land: Kosten en baten in balans.

De mooie natuur van Nationaal Park Nieuw Land zal een enorme toeristische trekpleister worden voor Flevoland.

Alles uitvoeren volgens het plan van Francine Houben zou ca. € 470 miljoen gaan kosten over een periode van 20 à 25 jaar. Van deze € 470 miljoen komt ca. € 20 miljoen uit het budget van de provincie en de rest van andere partijen (Postcode Loterij, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten etc.). Deze coalitie zal transparant naar haar burgers communiceren hoeveel geld de provincie in Nationaal Park Nieuw Land investeert.

De uitrol van het plan Nationaal Park Nieuw Land zal stapsgewijs in 'bouwstenen' gaan. Het geld van de provincie moet goed besteed worden, dus niet alle 'bouwstenen' uit het plan zullen uitgevoerd worden. Als er voor de uitvoering van een bouwsteen geld van de provincie nodig is, dan zal er een businesscase voor gemaakt worden. Bij iedere nieuwe stap zal de voortgang van voorgaande businesscases geëvalueerd worden.

Flevoland: Provincie van democratische vernieuwing.

Het zou goed zijn om de inwoners van Flevoland meer te betrekken bij de provinciale politiek en besluitvorming. Waarom zou je als jongste provincie niet het voortouw nemen voor democratische vernieuwing en de inwoners van Flevoland vaker dan eens in de vier jaar hun mening laten horen? Als jongste provincie ben je het bijna aan je stand verplicht om hier vernieuwend mee om te gaan. Deze coalitie zal in de komende periode gaan experimenteren met democratische vernieuwing door bijvoorbeeld digitale feedback van haar inwoners op provinciale besluiten mogelijk te maken.

Ik verheug me op jullie toekomst en wens de beoogde coalitie een fijne samenwerking en heel veel succes.

Annemarie Macnack-van Gaal, Lelystad, 16 april 2019